

Å snakke om sykdom

For et halvt år siden ble Erik tiltagende slapphet og tungpustet. På grunn av raskt økende tegn til hjertesvikt la jeg han inn på sykehus.

Etter en omfattende utredning fant man ut at han hadde en betennelse i kroppens blodårer og i hjertemuskelen som følge av en feilfunksjon i hans immunforsvar. Sykdommen rammer hyppigst kvinner, men menn har dårligst prognose.

På sykehuset hadde han fått medisiner som dempet immunforsvarets angrep på kroppen og medikamenter som bedret hjertets funksjon. For noen ti år siden ville prognosen ha vært dårlig, men som følge av ny viten om sykdommen, bedre medisiner og et mer velfungerende helsevesen hadde Erik trolig mange leveår igjen foran seg.

Pasient: Jeg er fortsatt sliten men er ikke lenger tungpustet. Men jeg må si det var krevende å være pasient! Det tar på å være på sykehuset.

Han fortalte at lite søvn på grunn av sykehusets rutiner, urolige romkamerater og ikke minst usikkerheten om framtiden hadde vært en er stor påkjenning. Men alt i alt var han fornøyd med sykehuset. Han følte at han hadde blitt møtt med både faglig ekspertise og menneskelig omtanke.

Erik sa at han på mange måter syntes at livet hadde blitt rikere. Natur- og musikkopplevelser og gode filmer og bøker påvirket han sterkere enn tidligere. Han mente det skyldtes at han hadde fått ristet opp i det sløvende filteret som et rutinepreget livsstil med for høy fokus på materielle

goder hadde påført han. Han så faktisk lysere på fremtiden selv om han hadde fått en alvorlig sykdom. Jeg kjente meg truffet av hans erkjennelse og tenkte at jeg selv i for stor grad lot dagene fare forbi uten å ta inn over meg hvor godt jeg hadde det.

Lege: Føler du at du har en grei oversikt over det du har vært igjennom og den videre oppfølgingen?

Erik svarte at det ikke egentlig var noe mer medisinsk han lurte på, for han hadde fått alt han trengte på sykehuset. Derimot følte han en viss frustrasjon og sorg over forholdet til sine venner og til familien.

Lege: Føler du ikke at de støtter deg?

Pasient: Jo, det gjør jeg. Det er ikke så mange som trekker seg unna, og de som har gjort det, er jeg ferdig med. De fleste prøver å opptre støttende, men det blir som regel litt feil. De skal være så fordømt oppmuntrende, og jeg må sitte og høre på alle de historiene om hvor fint det gikk med den og den naboen eller onkelen til fetteren deres.

Lege: Jeg skjønner at det er slitsomt, og at det ikke er det som interesserer deg mest nå. Kanskje det hjelper å tenke på at de tross alt bare ønsker å oppmuntre deg?

Pasient: Ja, men jeg føler samtidig at de bagatelliserer min situasjon. Hver gang jeg prøver å påpeke at jeg nok ikke har akkurat samme sykdomsbilde som en eller annen bekjent av dem har, så vil de liksom ikke høre det. De bare sier at jeg ser for mørkt på det, og at jeg må være positiv for å bli frisk!

Lege: Har du noen andre du kan snakke med, og som evner å sette seg inn i hvordan du har det?

Pasient: Jo, jeg har det, men noen av dem er invaderende empatiske! De ser på meg med et trist og forståelsesfullt blikk. Det tar helt knekken på meg.

Han så ned i gulvet en stund før han fortsatte.

Pasient: Jeg føler jo at det er disse vennene som står meg nærmest, men noen ganger orker jeg ikke den følelsesmessige påkjenningen det er å snakke med dem.

Lege: Det er ikke lett verken for deg eller dem. Tenk i alle fall på at alle nok bidrar med det de mener er riktig. Det du kanskje kan gjøre er å styre samtalene mer selv. Du kan tillate deg å stoppe historiene når du ikke orker å høre beretninger om andre syke mennesker. Og til dine nære venner kan du si at du setter pris på deres forståelse, men at du synes det er vanskelig å snakke om sykdommen akkurat nå.

Pasient: Ja, jeg får prøve å manne meg opp til å avbryte dem, sa han og sukket. Jeg forstår at jeg nok er litt labil nå, men jeg trenger å få alt dette litt på avstand. Det er vondt å hele tiden bli minnet om at man er syk og svaklig.

Lege: Det forstår jeg.